

Молодь має свої чітко виражені психологічні і соціальні риси. Зокрема, молодіжній психіці притаманні такі риси: максималізм, емоційна нестійкість, тривожність, життєрадісність, підвищена збудливість, незавершеність формування системи психологічного самоконтролю, високий рівень самонавіювання, схильність до емоційного зараження.

В ряді праць, присвячених дослідженню молоді, виділяють такі притаманні їй риси: ентузіазм, енергія, мобільність, постійне очікування змін, почуття нового, недосвідченість. Специфіка молоді полягає і в тому, що вона є групою, яка шукає своє місце в суспільстві, відкриває та приймає життєві істини і цінності, виробляє своє відношення до життя.

Разом з тим були відмічені і негативні риси молодих людей. До останніх належать: агресивність, соціальна апатія, байдужість, пасивність, безвідповідальність, конформізм, споживацтво, відмова від традиційних моральних і культурних цінностей.

4. Особливості соціального положення молоді.

До XVIII століття молодь не виділялася в окрему соціальну групу. Етап дитинства закінчувався разом з статевим дозріванням, після якого більшість молодих людей вступали в дорослий світ. Внаслідок акселерації статеве дозрівання відбувається в сучасних умовах декількома роками раніше, ніж в минулому, в той час як психологічна і соціальна дорослість відстрочилися, збільшивши проміжок між дитинством і зрілістю. Першим, хто звернув увагу на це нове соціальне явище, був Ж.-Ж. Руссо.

З того часу молодь стала пріоритетом, чим і визначається особливості її положення в нашому суспільстві.

Розглянемо ще одну сторону проблематики молоді – її правосвідомість.

Правосвідомість молоді – це складне духовне утворення, яке складається з сукупності правових поглядів, уявлень, переконань, почуттів, емоцій, у відповідності з якими молоді люди оцінюють вимоги права, правові явища, визначають до них своє відношення і готовність здійснити певні правові дії в суспільних чи особистих інтересах.

Загальна характеристика правосвідомості молоді:

- правосвідомість молоді тісно пов'язана з суспільною та індивідуальною правосвідомістю;
- правосвідомість молоді – це те спільне, що є у всіх чи у більшості молодих людей, і те, що відрізняє її від правосвідомості інших соціальних груп;
- правосвідомість молоді не можна ототожнювати з правосвідомістю конкретних представників цієї вікової групи;
- правосвідомість молоді – це не проста сума свідомостей молодих людей, а якісно нове суспільне явище;
- правосвідомість молоді безпосередньо залежить від історичних умов, матеріального та духовного рівня розвитку суспільства;

- правосвідомість молодих людей формується на основі взаємодії соціальних умов життя, в які вони включені, та їхніх індивідуальних властивостей;

- правосвідомість молоді носить несформований характер;

- для правосвідомості молоді є характерним випередження запасу правових знань у порівнянні з набутим життєвим досвідом.

Правосвідомість молоді складається з таких основних елементів:

- раціонально-ідеологічні компоненти,
- соціально-психологічні,
- поведінкові.

Раціонально-ідеологічні компоненти – це знання, уявлення, поняття, ідеї молодих людей про діюче чи бажане право та інші правові явища.

Соціально-психологічні компоненти – це емоції, настрої, ілюзії, почуття молодих людей щодо права та правових явищ.

Поведінкові компоненти – це правові установки, які в сукупності формують ціннісну орієнтацію молодих людей і готовність до діяльності в сфері правового регулювання.

Раціонально-ідеологічні, соціально-психологічні та поведінкові компоненти тісно взаємопов'язані між собою.

Правосвідомість молоді досліджувалися такими науковцями, як Батова С.А., Бельський К.Т., Бура Н.А., Зенін В. П., Івлєв А.К., Козюбра М.І., Лукашева Е.А., Рабінович П.М., Щегорцев В.А та іншими. Робота над дослідженням правосвідомості молоді триває і зараз.

Література

1. Правовое воспитание и социальная активность населения.- К.: Наукова думка, 1979.
2. Тревельян Дж. М. Социальная история Англии. Пер. с англ.-М.: Знание, 1959.

¹ Тревельян Дж. М. Социальная история Англии. Пер. с англ.-М.: Знание, 1959.- С. 214.

О.Романюк,
студентка 5 курсу
Донецького національного університету

О ТЕХНИКО-ЮРИДИЧЕСКОМ КАЧЕСТВЕ ЗАКОНОВ

С принятием новой Конституции правовая реформа в Украине вошла в иную стадию, стадию создания системы законодательства, обеспечивающей оптимальные условия жизнедеятельности украинского государства на современном этапе его развития. Необходимость издания большого количества законов в сравнительно короткие исторические сроки вынуждает к осуществлению интенсивной законотворческой деятельности. Работа законодательных органов в напряженном режиме ведет к росту количества допускаемых ими ошибок и, как следствие к ухудшению качества принимаемых законов, к возникновению коллизий между действующими и вновь принятыми законами, к трудностям в правоприменительной практике.

Законотворческие ошибки допускаются на всех стадиях законодательного процесса. Число нарушений правил и требований по видам законодательной техники распределяется следующим образом: примерно 1/5 часть от общего числа нарушений допускалась при концептуальной разработке проектов законодательных решений, около 4/5 – при написании и оформлении текстов проектов законов и только 5% - при организации законодательного процесса. Данное соотношение может быть обусловлено тем, что: во-первых, наиболее разработанными в юридической литературе являются технико-юридические правила написания и оформления проектов законов; во-вторых, эти ошибки относительно легко обнаруживаются при проведении экспертизы. Правила же концептуальной разработки законодательных решений разработаны и определены в специальной юридической литературе в значительно меньшей степени. Кроме того, обнаружить их нарушение сложнее, поскольку соответствующие ошибки носят скрытый характер.

Общими причинами нарушений, допускаемых в законотворческой работе, являются: теоретическая неразработанность многих аспектов законодательной техники в правовой науке; отсутствие четких и единых для всех участников законодательного процесса правил законодательной техники и практически полное отсутствие нормативно-правового закрепления правил разработки, написания и оформления законопроектов; высокая интенсивность законодательного процесса (разработчики проектов новых законов вынуждены вносить в них коррективы в связи с изменяющейся буквально в процессе работы регламентацией общественных отношений); наличие большого числа противоречий в действующем законодательстве, а также большого числа актов и норм, практически не действующих, но официально не признанных утратившими силу; отсутствие надлежащей систематизации законодательства, недостаточная специальная подготовка лиц, занимающихся непосредственно правотворчеством.

Анализ деятельности законодательных органов в области правотворчества показывает, что наряду с положительными результатами, достигнутыми в последние годы, в их работе сохраняются старые и возникают новые проблемы. В этой связи возникает необходимость исследования всей совокупности проблем в области законодательной техники и технико-юридического качества законов, с целью выявления среди них и первоочередного разрешения, наиболее значимых и наименее проработанных в теоретическом плане.

Так, не всегда принятые к рассмотрению нормативные акты отвечают требованиям законности. Иногда в разрабатываемые законы включаются положения, ограничивающие права и законные интересы человека и гражданина. Часто ущемляются права юридических лиц. Положения отдельных законов дублируют друг друга или, наоборот, противоречат друг другу. Отрасли законодательства формируются подчас стихийно, немало законов для решения текущих экономических, социальных и иных задач принимается поспешно. Систематизация законодательства не поставлена на прочную научную основу. Все это резко снижает уровень законов и их эффективность.

Необходимость улучшения качества законов повышает требования к технике создания нормативно-правовых актов и к их языковому оформлению. Именно воплощение идеи закона в языковую форму является исходным пунктом материализации закона и основой обретения законом силы. Для придания нормативным актам необходимых свойств ясности, понятности, эффективности необходимо использовать всю совокупность средств и приемов законодательной техники. Эти средства и приемы используют как при разработке содержания и структуры правовых предписаний государства, так и при их претворении в жизнь. Одним из основных средств законодательной техники является юридическая терминология.

Использование юридических терминов должно отвечать следующим требованиям:

Во-первых, один и тот же термин в том или ином нормативном акте должен употребляться однозначно.

Во-вторых, термины должны быть общепризнанными, употребляемыми в обиходе, а не изобретенными разработчиками правовых актов.

В-третьих, термины должны обладать устойчивым характером и сохранять свой особый смысл в каждом новом нормативно-правовом акте.

Одним из основных правил законодательной техники является неукоснительное соблюдение высоких требований к качеству нормативно-правовых актов. Принятый закон должен характеризоваться следующими свойствами или показателями качества:

- функциональная пригодность, способность закона обеспечить правовое регулирование в соответствующей сфере его применения;

- надежность, понимаемая как безопасность в отношении прав и законных интересов, охраняемых Конституцией и другими законами, оправданная долговечность, возможность внесения изменений;

- оптимальные правоприменительные характеристики, содержащие в себе элементы правового и управленческого качеств (нормативность, системность, непротиворечивость, ясность, доступность, полнота регулирования, безизбыточность, отсутствие психологического неприятия);

- эстетичность формы и изложения содержания (соответствие требованиям современного русского языка, компактность);

- экологичность как невозможность допущения вредных воздействий на окружающую среду в результате реализации положений закона;

- удобство использования и применения;

- рентабельность как целесообразность уровня расходов в процессе применения закона.

Качество и результативность действия создаваемых законов во многом определяется глубиной и системностью исследования факторов обуславливающих правотворчество. При этом выявляются факторы, порождающие потребность правовой регламентации общественных отношений, факторы, определяющие форму и содержание проектируемого нормативного акта, а также те факторы, от которых будет зависеть реализация положений вновь принятого закона.

В борьбе за повышение технико-юридического качества законов, безусловно, важно выявлять их недостатки, но еще более важно не допускать их появления. Для этого необходимо перейти от управления качеством принятия отдельного закона к управлению процессом принятия всех без исключения законов. Определяющее влияние на качество будущих законов имеет качество концептуальной разработки проектов законодательных решений. Ведь именно в концепциях решаются задачи информационного, организационного и логического характера по выработке системы взглядов субъектов права законодательной инициативы (авторов проекта) на явление, подлежащее законодательному регулированию, на методы и способы его регулирования.

Р. Стефанчук,

*завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін
ХІУП, кандидат юридичних наук*

ТРЕТЯ КОДИФІКАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ, СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасні зміни у суспільно-політичному та економічному житті України ставлять перед нами нагальні проблеми оновленого врегулювання суспільних відносин з урахуванням сучасних пріоритетів та національних особливостей побудови правової держави і громадянського суспільства.

Беззаперечним залишається той факт, що сучасна нормативно-правова база не в змозі повноцінно та ефективно врегулювати і охороняти суспільні відносини, оскільки переважна більшість основоположних нормативно-правових актів